

Folklor Çalışmalarından Bir Yıldız Kaydı: Dan Ben-Amos ve Hatırası

Arzu Öztürkmen

Boğaziçi Üniversitesi - Bogazici University

Sevgili hocamız, doktora tez danışmanım Profesör Dan Ben-Amos'u 26 Mart 2023 günü kaybettik. Kendisi uluslararası folklor camiasının 1970'lerden bu yana yakından tanıdığı bir simaydı. Hem kendi yaşam öyküsü hem de folklor disiplininin yakın dönem tarihçesinin önemli bir karakteri olarak arkasında önemli bir birikim bıraktı. Dan Ben-Amos "Folklorda Yeni Perspektiflere Doğru" akımının kurucu teorisyenlerinden biriydi.¹ 1970'li yıllara damgasını vuran "folklor, küçük topluluklar içindeki sanatsal iletişimidir" tanımını yaparak, folkloru 19. yüzyıldan beri atfedilen "kırsallık," "anonimlik" ve "kolektiflik" kavramlarının ötesine geçilmesine kapı açan bir folklor kuramcısıydı.

Dan Ben-Amos 3 Eylül 1934'te Filistin'de, karmaşık bir coğrafi ve tarihsel bağlamda dünyaya gelmiştir. Çocukluğu 2. Dünya Savaşı'nın travmatik haberleri, ilk gençliği ise İsrail devletinin kurulma sürecine rastladığı için "uluslaşma" konusunun kendi hayat hikâyesinin merkezinde yer alan bir konu olduğu düşünülebilir. Ben-Amos 1961 yılında Kudüs İbrani Üniversitesi'nden mezun olduktan sonra eğitimine Amerika Birleşik Devletleri'nde devam etme fırsatını bulur. Esasen folklorcu olmaya karar vermesi hakkında oldukça açık sözlü bir anlatıda bu sürecin nasıl tesadüfler sonucu bir nevi "kısmet" olarak karşısına çıktığını anlatır:

"Folklor okumaya nasıl başladım? ... Size derin bir entelektüel krizden, mistik bir vahiyden ya da en azından beni folklorun kırsal dünyasına yönlendiren bir içgüdüden bahsetmek isterdim - ama ne yazık ki, bunların hiçbiri değil... Çalışmalarına Kudüs'teki İbrani Üniversitesi'nde Kutsal Kitap çalışmaları ve İngiliz edebiyatı dalında başladım. Kısa bir süre sonra, Kutsal Kitap alanının çalışmak istediğim konu olmadığını fark ettim... İbrani Edebiyatı Bölümü'nde ders almak istediğim hocalar arasında Dov Noy, giriş dersiyi eş zamanlı seminer dersini de almama izin veren tek kişiydi, böylece bir yıl kaybetmeden yola devam edebildim. Mezun olduktan sonra folklor çalışmalarına devam etmek istedim ve Profesör Noy, o zamanlar folklor alanında doktora programı sunan tek kurum olan Indiana Üniversitesi'ndeki Folklor Bölümü'ne kaydolmamı önerdi. Ve böylece sıcak bir yaz günü Bloomington, Indiana'ya vardım. Otobüsten indikten sonra yanlış bir film setine girmiş gibiydim. Burası bir üniversite kampüsü olamazdı. İnsanlar verandalarında oturmuş, sandalyelerinde sallanıyor, sigara tütürüyorlardı. Folkloru olan bütün inancımı bırakıp hemen geri dönmek istedim, ama yapamadım. Zira Indianapolis'e giden bir sonraki otobüs sadece akşam saatlerinde kalıyordu. Zaman öldürmek için beş saatim vardı, ben de belki de kendime bir ev bulup burada kalabilirim diye düşündüm. O zamandan beri folklor çalışmalarında kaldım."²

1 Bkz. Americo Paredes & Richard Bauman (der.). 1972. *Towards New Perspectives in Folklore*. Publications of the American Folklore Society.

2 Bkz. <https://www.sas.upenn.edu/folklore/faculty/dbamos>. Ulaşım tarihi 20.04.2023.

Bu samimi anlatı, aslında Dan Ben-Amos'un kalender ve mizahi karakterini çok güzel yansıtıyor. 1960'lı yıllarda folklor alanına özgün ve kuvvetli bir merak duyan araştırmacı sayısı çok da yüksek değildi. Ulaşım ve iletişimin zor ve kısıtlı olduğu bu yıllarda Doğu Akdeniz'den Amerika'nın Orta-Batısına gitmek orada dönmemesine uzun yıllar kalmak anlamına geliyordu. Dan Ben-Amos da genç bir araştırmacı olarak öğrenimine Indiana Üniversitesi Folklor Enstitüsü'nde devam ederek 1964 yılında Master ve 1967 yılında doktora derecesini aldı. Bunu takiben 1966–67 yılları arasında Kaliforniya Üniversitesi'nde Antropoloji alanında işe başladı. Daha sonra, 1967 yılında Pennsylvania Üniversitesi, Folklor ve Halk Yaşamı (*Folklore and Folk-life*) Bölümünde başladığı öğretim üyeliğine 2023'deki vefatına kadar devam etti.

Dan Ben-Amos'un İbrani halk edebiyatına duyduğu ilgisi ilk eşi Paula Ben-Amos'la Afrika'da Benin'de yaptığı saha araştırmaları ile mukayeseli bir çerçeveye taşınmıştır. 1990'larda Pennsylvania Üniversitesi'nde verdiği "Nesir Anlatıları" (*Prose Narrative*) dersi kendi saha çalışmalarının yanında Türkiye dahil dünya halk edebiyatının ulaşılabilir külliyatı üzerine oluşturduğu önemli bir bilgi birikimini kapsardı. Bu birikiminde uluslararası öğrencilerinin araştırmalarının da önemli bir payı olduğunu söylerdi. 1991 yılında "Nesir Anlatıları" dersi kapsamında benden Pertev Naili Boratav'ın yazılarını kullanarak Türkiye'de destan anlatıları üzerine bir çalışma yapmamı istemişti. Dan Ben-Amos'un "milli kültür" alanına olan ilgisi kuşkusuz kişisel tarihinde böyle bir süreci kendisinin de deneyimlemiş olmasıyla yakından ilişkilidir. Ama aynı zamanda 1980'lerde gelişen milliyetçilik çalışmalarını da en yakından takip eden folklorculardan birisiydi. Henüz internetin olmadığı ve bilgi akışının oldukça kısıtlı olduğu o dönemlerde Benedict Anderson, Ernst Gellner, Anthony Smith ve Eric Hobsbawm'ın yayınlarını belki de çoğu folklor öğrencisi 1990'ların başında ilk kez kendisinden duymuştur.³ Ben-Amos'un nesir anlatıları alanında üzerinde durduğu önemli bir başka alan da kuşkusuz "yapısal analiz" olmuştur. Post-modern düşüncenin artık demode bulduğu yapısalılık yaklaşımını Ben-Amos klasik kültür çalışmalarının bir belkemiği olarak görür ve gayet ciddiye alırdı. Kendisinin halk edebiyatı çerçevesinde odaklandığı bu yaklaşımın halk oyunları araştırmamda "folklor oynama" teriminin yapı-bozumunu anlamamda büyük katkısı olmuştur.⁴

Esasen Dan Ben-Amos'un halk edebiyatı üzerine verdiği dersini "Nesir Anlatıları" olarak adlandırmasının da altını çizmek gerekir. Hocamız folklorda "tür" (*genre*) teorisi üzerine olan ilgi ve hassasiyetiyle, hikayeciliğin masal, destan, fıkra, efsane gibi farklı türlerine mukayeseli ve metinlerarasılık bakış açısıyla yaklaşmayı önemserdi. Bu bağlamda, folklorun tanımı kadar folklorda tür teorisi üzerine yazan en önemli kuramcılardan biri olmuştur. *Towards New Perspectives in Folklore* (Folk-

3 Bkz. Anderson, Benedict. 1983. *Imagined Communities: Reflections on the Origins and Spread of Nationalism*. London, New York: Verso; Gellner, Ernest. 1983. *Nations and Nationalism*. Ithaca, New York: Cornell University Press; Smith, Anthony D. 1983. *Theories of Nationalism*. New York: Holmes and Meier Publishers; Hobsbawm, Eric. 1990. *Nations and Nationalism since 1780: Program, Myth, Reality*. Cambridge: Cambridge University Press.

4 Bkz. Arzu Öztürkmen. 2003. "Folklor Oynuyorum", *Kültür Fragmanları: Türkiye'de Gündelik Hayat*, der. Deniz Kandiyoti, Ayşe Saktanber, Metis Yayınları ; Arzu Öztürkmen. 2007. "The Multiple Faces of Meaning in the Structural Analysis of Modern Turkish Folk Dance Tradition," *Dance Structures: Perspectives on the Analysis of Human Movement*, der. Adrienne L. Kaeppel & Elsie Ivanchic Dunin. Budapest: Akademiai Kiado, s.349-356.

lorda Yeni Perspektiflere Doğru) kitabına yazdığı “Folklorun Bağlamı İçinde Bir Tanımına Doğru” adlı önemli makalesinde, hikayeciliğin gösterim bağlamına dikkat çeken öncü folklorcularından olmuştur.⁵ “Folklor, küçük topluluklar içindeki sanatsal iletişimdir” tanımı modern etnografik çalışmalara ve kent bağlamındaki farklı gösterim türlerine bambaşka bir yaklaşımı mümkün kılmıştır. Aynı şekilde 19. yüzyıl boyunca milli arşivlerde derlenen ve bir tür zamansızlaşan folklor derlemelerinin tarihsel etnografik bağlamlarında yeniden değerlendirilebilmelerine de kapı açmıştır. Folklor çalışmalarında 1970’lerde Amerika’da gelişen bu önemli paradigma değişimi, 20. yüzyılın ilk yarısında uluslaşma süreci içinde yaygınlaşan milliyetçi söylemin ötesine geçebilen yenilikçi bir teorik yaklaşım getirmişti. Bu bağlamda, disiplinin kurucu hocalarından Richard Dorson aynı yıl yayınladığı “Folklor ve Halk Yaşamı” adlı kitabında aralarında Dan Ben-Amos’un da olduğu bu yeni yaklaşımın öncü folklorcularını radikallikleri bağlamında “folklorun Jön Türkleri” olarak tanımlamıştır.⁶

“Nesir Anlatılarının” yanısıra, Dan Ben-Amos’un 1990’lardaki öğrencilerinin büyük bir katılımıyla aldıkları bir diğer ders de “Folklor Tarihine Giriş” dersi olmuştur. Bu ders de uluslaşma süreçleri içinde, kendi ülkelerinde folkloru ilk kez araştıran öncü figürlerin hayat hikayelerini kapsardı. 1980’lerde Avrupa folkloru üzerine önemli bir çalışma yapan Giuseppe Cocchiara’yı pek çok folklorcu belki de ilk kez Dan Ben-Amos’tan duymuştur. Aynı şekilde Almanya’da folklorunun aşırı milliyetçilikten ayrıştırılması (*denationalization*) kavramını ortaya koyan yazarlarından Herman Bausinger’in “Teknoloji Dünyasında Halk Kültürü” adlı kitabının İngilizce’ye çevrilmesine öncü olmuş ve kitabın önemini uluslararası okuyuculara açıklayan önemli bir önsöz yazmıştır.⁷

Dan Ben-Amos’un Osmanlı’dan Cumhuriyet dönemine geçişte folklor çalışmalarının tarihçesi üzerine yönelmemde büyük bir etkisi olmuştur. Bu bağlamda 1993 yılında tamamladığım “Türkiye’de Folklor ve Milliyetçilik” adlı doktora tezimi yazdığım dönemde tez yazım anlatısının poetikası hakkında çok önemli tespitleri olmuştu. Nesir anlatıları uzmanlığıyla, tez yazımının anlatısının da her hikayede olan belli kırılma noktaları, heyecanlı detayları ve sürprizleri olması gerektiğini düşünürdü. Yazıyla kurduğu bu ilişki, doktora tezinden, kendisine ithaf ettiğim son makaleme kadar akademik yazım konusunda benim için yol gösterici olmuştur. Kendisi de yazarlığı kadar aynı zamanda çok iyi de bir hikayeciydi.

Dan Ben-Amos’un çalışma hayatı, 2000’li yıllarla birlikte yeni bir seyir aldı. Pennsylvania Üniversitesi de pek çok Amerikan üniversitesi’nde Beşeri Bilimler

5 Bkz. Dan Ben-Amos. 1972. “Toward a Definition of Folklore in Context”, Americo Paredes and Richard Bauman (der.) *Toward New Perspectives in Folklore*, University of Texas Press, s.3-15; Dan Ben-Amos. 1977. “The Concept of Genre in Folklore”, *Studia Fennica*, 20: 30-43; Dan Ben-Amos (ed.). 2014. *Folklore Genres*. American Folklore Society Bibliographical and Special Series Book 26.

6 Bkz. Richard M. Dorson. 1972. *Folklore and Folklife: An Introduction*. University of Chicago Press.

7 Bkz. Giuseppe Cocchiara. 1981. *The History of Folklore in Europe*. Institute for the Study of Human Issues; Dan Ben-Amos (1990) “Foreword,” *Folk Culture in a World of Technology*, Hermann Bausinger, Indiana University Press, s. vii-x.

alanında yaşanan kan kaybından nasibini alınca, 1962 yılında kurulan Folklor ve Halk Yaşamı Bölümü 1999 yılında kapatıldı.⁸ Bölüm hocalarının kadroları başka bölümlere aktarılırken, Dan Ben-Amos da çalışmalarına Asya ve Ortadoğu Çalışmaları Bölümünde devam etti. Bu süreç aslında kendisinin belki de uzun süre ertelediği Ortadoğu folkloru ve Yahudi masalları üzerine daha yoğun bir biçimde eğilmesini sağladı. Hazırladığı üç ciltlik “Yahudi Masalları” kitap dizisi Safardik gelenek, Doğu Avrupa ve Arap dünyasında anlatılan bir masal kültürünün çeşitliliğini ortaya koyar.⁹

Dan Ben-Amos’un belirleyici özelliklerinden birisi de folklorun kurumsal kültürüne ve kurumların sürdürülebilirliğine verdiği önem olmuştur. 1988 yılında ilk kez katıldığım Amerikan Folklor Kurumu’nun yıllık toplantısında, aynı zamanda kurumun 100. yıl kutlamalarına denk gelmiş ve folklor alanının kurucu hocalarının hepsini bir arada görme imkanım olmuştu. İlk kuşak hocalarımızdan vefat edenler ve erken emekli olanlar olduğundan, bu tür büyük toplantılar ne yazık ki çok uzun sürmedi. Dan Ben-Amos, 1977’den 1980’e kadar Amerikan Folklor Kurumu’nun yönetim kurulunda görev alarak ve Amerikan Folklor Dergisi’nin 1981-1984 yılları arasında yardımcı editörlüğünü ve 1988-1990 yılları arasında da kitap editörlüğünü üstlenerek içinde yetiştiği bu kuruma önemli katkılar sunmuştur. Hemen her yıl düzenli olarak kurumun yıllık toplantılarına gelir ve orada da Pennsylvania Üniversitesi’nde çalışmasına rağmen, Indiana Üniversitesi’nin sosyal toplantılarına da muhakkak katılırdı. Bu bağlamda, özellikle yurtdışından gelen öğrencileri olarak ona bu sürekliliği sağladığı için teşekkür borçluyuz. Dan Ben-Amos 2014 yılında, tam da hakettiği biçimde, Amerikan Folklor Kurumu’nun ‘Yaşam Boyu Bilimsel Başarı Ödülü’nü almıştır.

Kendisiyle Türkiye’den Pennsylvania Üniversitesi’ndeki Folklor ve Halk Yaşamı bölüme katılarak doktora tezi yazan değerli arkadaşım ve meslekdaşım Meltem Türköz’le sık sık hocamızın kulaklarını çınlatmışızdır.¹⁰ Esasında ikimizin de kendisiyle çalışmamızda önemli bir etken Dan Ben-Amos’un Türkiye hakkındaki bilgisi ve samimi merakı olmuştur. Gençliğini Ortadoğu kültürü içinde geçirmiş biri olarak “sohbet” türü Dan Ben-Amos’un çok aşına olduğu bir kültürel formdu. Sohbet, hocamızın ders verme şekline de yansdığından, dersleri yavaş anlatımı ve mizah anlayışı bir çok Amerikalı öğrenciye zaman zaman diğer hocalardan farklı gelirdi. Meltem ve benim içinse, Dan Ben-Amos neredeyse bir Osmanlı Beyefendisini andıran uslubuyla bize çok aşına bir karakter olarak gelirdi. Uluslararası

8 Esasen 1962 yılında Pennsylvania Üniversitesi’nde kurulan Folklor ve Halk Yaşamı Bölümü daha çok tanınırlığı olan Indiana Üniversitesi Folklor Enstitüsünden (1965) daha evvel kurulmuştur.

9 Bkz. Dan Ben-Amos, Dov Noy & Ellen Frankel (eds). 2006. *Folktales of the Jews 1: Tales from the Sephardic Dispersion*, Jewish Publication Society; Dan Ben-Amos, Dov Noy & Ellen Frankel (eds). 2007. *Folktales of the Jews 2: Tales from Eastern Europe*, Jewish Publication Society; Dr. Dan Ben-Amos. 2011. *Folktales of the Jews 3: Tales from Arab Lands*, Jewish Publication Society.

10 Bkz. Meltem Türköz. 2004. *The Social Life of the State’s Fantasy: Memories and Documents on Turkey’s Surname Law of 1934*. Doktora tezi, Pennsylvania Üniversitesi; Meltem Türköz. 2017. *Naming and Nation-Building in Turkey: The 1934 Surname Law*. New York: Palgrave Macmillan.

sı Halk Anlatısı Araştırmaları Kurumu'nun Eylül 2015'de Ankara'da düzenlenen toplantısına geldiğinde pek çok Türk folklorcuyla tanışmak fırsatı bulmaktan çok hoşnut kaldığını bizlerle paylaşmıştı. Ankara'ya gitmeden evvel, kendisini ve eşini Meltem Türköz'le beraber ağırlama fırsatımız oldu. Daha sonraki yıllarda da Amerikan Folklor Kurumu'nun toplantılarında bir araya gelmeye devam ettik. Kendisiyle son yazışmam 2020 yılında kendisine teşekkürlerimle ithaf ettiğim "Jön Türkler Zamanında Folklor: On Dokuzuncu Yüzyıl Osmanlı Düşüncesinde Yeni Bir Disiplinin Konumlanması" adlı makalem sonrasında olmuştu.¹¹ Kendi kuşağına atfedilen Jön Türklük bağlamını da hatırlatarak bana yolladığı mesajın bir bölümünü burada paylaşmak isterim: "Bir Jön Türk olarak makaleyi okumaktan çok keyif aldım... Bu beş entelektüelin isimlerini hatırlayıp onları ve fikirlerini doğru yere yerleştirebilmem için hâlâ birkaç kez daha okumam gerekiyor, ancak bunu yapmak da bir öğrenme deneyimi olacak... İngiltere, Orta ve Kuzey Avrupa ile ABD'nin, folkloru kendi ülkelerinin entelektüel haritasına yerleştiren ciddi düşünür ve akademisyenlere sahip tek yer olmadıklarını bilmemizin hepimiz için önemli olduğunu düşünüyorum."¹²

Bugün Meltem Türköz Amerikan Folklor Kurumu'nun, bense Amerikan Folklor Dergisinin yönetim kurulunda görev yaparken, kuşkusuz Dan Ben-Amos'un tedaratından geçmiş olmamızın büyük önemi var. Bilgisi, insan ilişkileri ve içinde yetiştiğimiz disipline olan tutkusuyla sevgili hocamız Dan Ben-Amos'u çok özleyeceğiz.

11 Arzu Öztürkmen. 2020 "Folklore in the Time of Young Turks: Situating a New Discipline in Nineteenth Century Ottoman Thought", *Western Folklore*, 79/2-3: 139-178.

12 1 Temmuz 2020, e-posta.

A Star Fell from Folklore Studies : The Memory of Dan Ben-Amos

Arzu Öztürkmen
Bogazici University

On March 26, 2023, we lost our dear professor and PhD thesis advisor, Professor Dan Ben-Amos.

Since the 1970s, he was a well-known figure in the international folklore community. He left behind a significant body of work, both in his own life history and as a key figure in the history of folklore studies. Ben-Amos was a founding theorist of the “Toward New Perspectives in Folklore” movement.¹ He was a folklore theorist whose definition of folklore as “artistic communication in small communities” dominated the 1970s and made it possible to move beyond the 19th-century notions of “rurality,” “anonymity,” and “collectivity” ascribed to folklore.

Dan Ben-Amos was born in Palestine on September 3, 1934, in a complex geographical and historical setting. Since his childhood coincided with the traumatic news of World War II and his early adolescence with the establishment of the state of Israel, it is reasonable to presume that the issue of “nation-building” dominated his life. Ben-Amos was able to pursue his education in the United States after receiving his diploma from the Hebrew University of Jerusalem in 1961. In fact, in a rather candid account of his decision to become a folklorist, he describes this process as a kind of “fortune” that occurred through a succession of coincidences:

“How did I begin to study folklore? ... I would have liked to tell you about a profound intellectual crisis, a mystical revelation, or at least an ideological motive that guided me into the green pastures of folklore -- but alas, none of these. ... I began my studies at the Hebrew University in Jerusalem, majoring in Biblical studies and English literature. Soon I realized that Biblical Studies was not the subject I would have like it to be. ... Of the teachers in the Hebrew Literature Department whose courses I wanted to take, Dov Noy was the only one who allowed me to take his advanced seminar simultaneously with his introductory course, thus enabling me to meet the requirements without losing a year. After graduation I wanted to continue my studies of folklore and Professor Noy recommended that I enroll in the Folklore Department at Indiana University, which at the time, was the only institution to offer a doctoral program in folklore in the country. And so one hot summer day I arrived in Bloomington, Indiana After I got off the bus I was sure that I had wandered into the wrong movie set. This could not have been a university. People were sitting on their porches rocking on their chairs or swinging, chewing and spitting tobacco. I wanted to drop the whole idea of folklore and go back home immediately, but I could not. The next bus to Indianapolis was leaving only in the early evening. I had five hours to kill and thought

¹ See Americo Paredes & Richard Bauman (eds.). 1972. *Towards New Perspectives in Folklore*. Publications of the American Folklore Society.

that maybe I would look for an apartment and stay after all. I remained in folklore studies ever since.”²

This sincere narrative reflects Dan Ben-Amos’s casual and humorous character quite well. In the 1960s, there were not many researchers with a genuine and intense interest in folklore. In those days, when transportation and communication were difficult and limited, traveling from the Eastern Mediterranean to American Midwest meant staying there for years without returning back home. Dan Ben-Amos continued his education at the Indiana University Folklore Institute as a young researcher, obtaining a master’s degree in 1964 and a doctorate in 1967. From 1966 to 1967, he held apposition in the Anthropology Department at the University of California, Berkeley. He then joined the University of Pennsylvania’s Department of Folklore and Folklife in 1967, where he remained until his passing in 2023.

Through his fieldwork in Benin, Africa with his first wife, Paula Ben-Amos, Dan Ben-Amos’s interest in Hebrew folk literature was placed into a comparative context. In the 1990s, his “Prose Narrative” course at the University of Pennsylvania included not only his own fieldwork, but also a substantial body of knowledge on the corpus of folk literature from around the world, including Turkey. He used to assert that the research conducted by his international students was also crucial to this knowledge. In 1991, as part of his “Prose Narrative” course, he requested that I conduct a research on Turkish epic narratives using the works of Pertev Naili Boratav. Undoubtedly, Dan Ben-Amos’s interest in “national culture” is closely related to his personal experience with nation-building process. He was also one of the folklorists who closely followed the development of nationalism studies in the 1980s. In the early 1990s, when there was no Internet and the flow of information was limited, many folklore students may have learned about the works of Benedict Anderson, Ernst Gellner, Anthony Smith, and Eric Hobsbawm for the first time from him.³ Ben-Amos also highlighted “structural analysis” as an essential aspect of the field of prose narratives. He regarded the structuralist methodology, which postmodern thought now deems outdated, as the foundation of cultural studies. This approach, which he emphasized within the context of folk literature, greatly helped my understanding on how to deconstruct the concept of “*folklor oynamak*” (to dance folklore) in my research on folk dance.⁴

It is noteworthy that Dan Ben-Amos titled his folk literature course “Prose Narratives.” With his interest in and sensitivity to the theory of “genre” in folklore,

2 See <https://www.sas.upenn.edu/folklore/faculty/dbamos>. Accessed on 20 April 2023.

3 See Anderson, Benedict. 1983. *Imagined Communities: Reflections on the Origins and Spread of Nationalism*. London, New York: Verso; Gellner, Ernest. 1983. *Nations and Nationalism*. Ithaca, New York: Cornell University Press; Smith, Anthony D. 1983. *Theories of Nationalism*. New York: Holmes and Meier Publishers; Hobsbawm, Eric. 1990. *Nations and Nationalism since 1780: Program, Myth, Reality*. Cambridge: Cambridge University Press.

4 See Arzu Öztürkmen. 2002. “I Dance Folklore”, *Fragments of Culture: The Everyday of Modern Turkey*, eds. Deniz Kandiyoti, Ayşe Saktanber, IB Tauris; Arzu Öztürkmen. 2007. “The Multiple Faces of Meaning in the Structural Analysis of Modern Turkish Folk Dance Tradition,” *Dance Structures: Perspectives on the Analysis of Human Movement*, ed. Adrienne L. Kaeppler & Elsie Ivanchic Dunin. Budapest: Akademiai Kiado, pp.349-356.

our professor was interested in a comparative and intertextual approach to different forms of narration, such as folktales, epics, jokes, and legends. In this context, he was one of the most influential folklore theorists who wrote about genre theory and the definition of folklore. In his influential article “Towards a Definition of Folklore in Context” published in *Towards New Perspectives in Folklore*, he was one of the first folklorists to highlight the performance context of storytelling.⁵ His definition of “folklore as artistic communication in small communities” paved the way for a completely different approach to modern ethnographic studies and various forms of representation in an urban context. Similarly, it allowed for a reevaluation of folklore collections that had been compiled in national archives throughout the 19th century and had become essentially immutable in their historical ethnographic contexts. This significant paradigm shift in folklore studies, which emerged in the United States in the 1970s, introduced a novel theoretical approach that transcended the nationalist discourse that had become prevalent during the nation-building process of the first half of the 20th century. Richard Dorson, one of the founding professors of the discipline, characterized the pioneering folklorists of this new approach, including Dan Ben-Amos, as the “Young Turks of folklore” due to their radicalism in his book *Folklore and Folk Life*, published in the same year.⁶

In the 1990s, students of Dan Ben-Amos took “Introduction to the History of Folklore” alongside “Prose Narratives” with considerable interest. This course covered the biographies of the pioneering personalities who explored folklore for the first time in their native countries during the nation-building processes. Many folklorists may have first heard of Giuseppe Cocchiara, who wrote an important work on European folklore in the 1980s, from Dan Ben-Amos. Similarly, he took a leading editorial role in the translation into English of Herman Bausinger’s *Folk Culture in a World of Technology*, a book that introduced the concept of “denationalization” of folklore in Germany, and wrote an essential introduction describing the significance of the book to international readers.⁷

My interest in the history of folklore studies during the transition from Ottoman to Republican era was greatly influenced by Dan Ben-Amos. When I was writing my dissertation “Folklore and Nationalism in Turkey” in 1993, he had made very significant observations regarding the poetics of the thesis narrative. With his proficiency in prose narrative, he believed that the narrative of a dissertation should also contain breaking points, thrilling details, and unexpected twists. This relationship with writing has guided my academic writing from my PhD dissertation

5 See Dan Ben-Amos. 1972. “Toward a Definition of Folklore in Context”, in Americo Paredes and Richard Bauman (eds.) *Toward New Perspectives in Folklore*, University of Texas Press, pp.3-15; Dan Ben-Amos. 1977. “The Concept of Genre in Folklore”, *Studia Fennica*, 20: 30-43; Dan Ben-Amos (ed.). 2014. *Folklore Genres*. American Folklore Society Bibliographical and Special Series Book 26.

6 See Richard M. Dorson. 1972. *Folklore and Folklife: An Introduction*. University of Chicago Press

7 See Giuseppe Cocchiara. 1981. *The History of Folklore in Europe*. Institute for the Study of Human Issues; Dan Ben-Amos (1990) “Foreword,” *Folk Culture in a World of Technology*, Hermann Bausinger, Indiana University Press, s.vii-x.

to the article I dedicated to him most recently. He was also an excellent storyteller and writer.

In the 2000s, Dan Ben-Amos's professional life adopted a new path. In 1999, the Department of Folklore and Folklife, which had been established in 1962, was shut down, as the University of Pennsylvania was also affected by the decline in Humanities programs at many American universities.⁸ Dan Ben-Amos continued his studies in the Department of Asian and Middle Eastern Studies while his professors were transferred to other departments. This situation allowed him to focus more intently on Middle Eastern folklore and Jewish folktales, something he had delayed for a long time. His three-volume series *Jewish Folk Tales* exposes the cultural diversity of tales from the Safardic tradition, Eastern Europe, and the Arab world.⁹

Dan Ben-Amos's emphasis on the institutional culture of folklore and the sustainability of institutions was one of his distinguishing characteristics. In 1988, I had attended my first annual meeting of the American Folklore Society, which coincided with the organization's centennial anniversary celebrations, where I had the opportunity to see all of the founding figures of folklore studies. Sadly, such large gatherings were short-lived, as many of our first-generation professors passed away or retired early. Dan Ben-Amos contributed significantly to the organization in which he grew up as a board member of the American Folklore Society from 1977 to 1980, as the associate editor of the *Journal of American Folklore* from 1981 to 1984, and as the book editor from 1988 to 1990. Although he worked at the University of Pennsylvania, he frequently attended Indiana University's social gatherings. In this regard, we, particularly his international students, owe him gratitude for his continual commitment. In 2014, he received the AFS Lifetime Scholarly Achievement Award, a well-deserved acknowledgement.

My dear friend and colleague Meltem Türköz, who joined the Department of Folklore at the University of Pennsylvania from Turkey as well also wrote her doctoral dissertation with him.¹⁰ In fact, Dan Ben-Amos's knowledge and genuine interest in Turkey were crucial factors in our decision to work with him. Dan Ben-Amos was very familiar with the "sohbet" (conversation) cultural form, having spent his youth in the Middle Eastern cultural context. Since *sohbet* was also reflected in the way he lectured, many American students found his lectures to be 'different' from those of other professors due to his slow style and sense of humor. For Meltem and

8 In fact, the Department of Folklore and Folklife, established at the University of Pennsylvania in 1962, predates the more well-known Indiana University Folklore Institute (1965).

9 See Dan Ben-Amos, Dov Noy & Ellen Frankel (eds). 2006. *Folktales of the Jews 1: Tales from the Sephardic Dispersion*, Jewish Publication Society; Dan Ben-Amos, Dov Noy & Ellen Frankel (eds). 2007. *Folktales of the Jews 2: Tales from Eastern Europe*, Jewish Publication Society; Dr. Dan Ben-Amos. 2011. *Folktales of the Jews 3: Tales from Arab Lands*, Jewish Publication Society.

10 See Meltem Türköz. 2004. *The Social Life of the State's Fantasy: Memories and Documents on Turkey's Surname Law of 1934*. PhD dissertation, University of Pennsylvania. See also Meltem Türköz. 2017. *Naming and Nation-Building in Turkey: The 1934 Surname Law*. New York: Palgrave Macmillan.

I, however, we were rather familiar with his style that reminded us of an ‘Ottoman gentleman.’ In September 2015, when he attended the meeting of the International Society for Folk Narrative Research in Ankara, he told us that he was thrilled to meet so many Turkish folklorists. Before he departed for Ankara, we were able to host him and his wife with Meltem Türköz in Istanbul. In subsequent years, we met him at the American Folklore Society meetings. The last time I corresponded with him was in 2020, following the publication of my article “Folklore in the Time of Young Turks: Situating a New Discipline in Nineteenth Century Ottoman Thought” which I gratefully dedicated to him.¹¹ I would like to share here a portion of the message he sent me, recalling the Young Turk label ascribed to his generation. “As a Young Turk, I enjoyed reading your article... I still need to read it a few more times so that I will remember the names of these five intellectuals and place them and their ideas in the right place, but it will be a learning experience doing that... I think that it is important for all of us to know that England, Central and Northern Europe and the US were not the only places where serious thinkers and scholars placed folklore on the intellectual map of their respective countries.”¹²

As Meltem Türköz currently serves today on the board of directors of the American Folklore Society and I serve on the board of the *Journal of American Folklore*, there is no doubt that going through Dan Ben-Amos’s training had a big impact on us. We will greatly miss our dear professor Dan Ben-Amos for his knowledge, human relations, and dedication to the field in which he was raised.

11 Arzu Öztürkmen. 2020. “Folklore in the Time of Young Turks: Situating a New Discipline in Nineteenth Century Ottoman Thought”, *Western Folklore* ,79/2-3: 139-178.

12 E-mail message, July 1, 2020.